

TELEGRAFUL ROMÂN

Apară Marți, Jue și Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

La Timișoara!

Sibiu, 19 Septembrie n.

Despre strămoșii noștri așa scrie istoricul *Bonfiniu*, că luptau mai mult pentru *limbă și lege*, de cât pentru viață. Și sigur că așa a trebuit să fie, căci altcum nu le primeam noi, cei de astăzi, întregi și bine conservate pe amândouă, *limba și legea*, drept moștenire frumoasă și de mare preț, rămasă de la acești strămoși.

Știu strămoșii noștri, că viața unui popor fără limbă și lege nu mai e viață, și el nu mai e popor, cel puțin nu poporul pe care dumnezeirea l'a sădit în lume cu dreptul de a trăi și a se desvolta. Știu ei, că un popor, fie mic, fie mare, slab ori puternic, trăiește numai prin limbă și legea sa proprie, prin obiceiurile sale, prin aceea ce l'egă pe om de om și face, ca toți împreună să se numească *popor*.

Iată de ce deci strămoșii noștri luptau mai mult pentru limbă și lege de cât pentru viață, — fapt constat și de istoricii străini, — și iată de ce această frumoasă însușire, cu moștenirea strămoșilor împreună, s'a perpetuat până în zilele noastre. Pentru-că fapt e, că și noi, cei-ce astăzi formăm poporul român, am fi gata totdeauna să luptăm ca înaintașii noștri, mai mult pentru limbă și lege de cât pentru viață, dacă cumva apărarea acestor două scumpe averi strămoșesti ar trebui să o facem și noi cu spada, cum o făceau ei.

Dar' vremile s'au schimbat. Astăzi apărarea acestor bunuri nu se mai face cu spada, ci cu arme mult mai puternice, cu armele *culturii* și ale *luminării*. Sucle dător de viață a popoarelor e astăzi *civilizația*, care singură le stabilește îndreptățirea de a mai fi, de a mai ocupa loc în lumea această ca popore de sine-stătătoare.

Cu aceste arme ale *culturii* și *luminării* avem deci să luptăm noi, cei de astăzi, dacă voim să ne arătăm vrednici de înaintașii noștri și de frumoasa moștenire ce ni-au lăsat: *limba și legea românească*!

Până acumă ni-am făcut datoria în privința această. Ne vom face datoria și în viitoriu, dacă Dumnezeu ne va ajuta. Avem instituțiuni culturale frumoase, bine întocmite și bine conduse, și pentru aceste instituțiuni dădătoare de lumină am jertfit și vom jertfi, fiecare aceea ce poate.

Fie-care? Așa vine vorba, dar' de fapt nu e așa. Nu fie care își face datoria, dint'ei cei cari ar pute să și-o facă, față de aceste instituțiuni culturale, pe cari le avem earăși numai în urma prevederii și bune îngrijiri a înaintașilor.

La loc de frunte într' aceste instituțiuni avem să punem „*Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român*”, care în săptămâna această, *Mercuri* și *Joi* își va ține adunarea generală anuală în *Timișoara*, capitala de odinioară a Banatului timișan.

Steagul „*Asociațiunii*” este steagul *păcii*, nu al *dușmăniei*; steagul *înfrățirii*, nu al *desbinării*; steagul *iubirii*, nu al *urei* ori al *invidiei*. Un steag deci în jurul căruia au loc *toți Românii* cari țin la cultura românească și la lumina poporului românesc.

Acest steag al culturii românești, steagul luminării poporului român va fi desvilit *Mercuri* în *Timișoara*, și sub acest steag datoria au să se înroleze toți Românii din părțile acelea, căci e steagul apărării limbii și a legii strămoșesti, moștenirea rămasă nouă de la înaintași, cari luptau mai mult pentru *limbă și lege* de cât pentru viață, — cum scrie *Bonfiniu*.

Să se întâlnească deci Românii în pace și cu bine acolo unde datoria i chiamă, la *Timișoara*, și să se întrunească cât de mulți, și de prin toate părțile de țară, pentru-că nouă cununa de glorie să împletescă împreună pe sâma acestui steag purtat pretutindenea până acum cu fală și cu mândrie. Ear' cerul trimite binecuvântările sale asupra lucrărilor ce se vor săvârși acolo din partea ce or chemați să d-e nouă îndrumare spre bine și în-

intare poporului român din patria această!

La bună vedere deci, în *Timișoara*!

Fragmente istorice.

Despre boerii din țera Făgărașului.

De
Non quis sed quid.

III.

Boerii în special.

După-ce în partea II. a acestui op am făcut o revistă istorică despre starea politică a boerilor din țera Făgărașului în general, venim acum — amesurat promisiunii — să tractăm despre *fie-care familie boeronală în special*.

Boerii din ținutul Făgărașului au fost adese-ori conșcriși, și amesurat scopului, conșcripțiunile acestea s'au făcut în ordine *chronologică*, ori *topografică*, ori *alfabetică*, ori apoi numai *incidental*.

Noi, basați pe observarea, că primitivele boeronate se conferiau cu moșii ce se estindeau mai cu sâma pe văile ce curgeau din vârful munților până la versatul apelor în Olt, am aflat mai potrivit a le subsuma într'atâtea grupe circumscrise în ordine *topografică*, în câte am găsit urme de boeri primitivi și de descendența lor, ear' familiile boerisate sau nobilisate mai târziu, ce se mai găsesc în periferia vechilor boeronate fără de a le afla conexiunea lor cu acestea, le vom aminti pe scurt acolo cu provocare la documentele posterioare ale lor.

Documentele de conținut istoric mai important le vom publica în *Colecțiunea* ce va urma în partea IV-a a acestui op.

După aceste premise trecem la indigitele grupe, divizate în comune și subdivizate în singuraticile familii boeresti și a documentelor sale.

Ar trebui să grupăm la primul loc capitala districtului, orașul Fă-

găraș. Dar' Făgărașul n'a format nici-odată boeronat, ci a fost alodiul stăpânitorilor țerei Făgărașului, sau al acelora, cărora se inscria din timp în timp acest domeniu, — care astăzi e erarial. Domnitorii Făgărașului, ca să ridice acest oraș, dădeau când și când cetățenilor supuși unele scutinte, chiar și privilegii, cum era cel dat de George Rákoczi din 28 Martie 1643 timarilor (tăbăcarilor) români din Făgăraș: *Iacob, Luca, Mihail, Ludu Maxim, Ștefan și Ioan Timar* de Fogaras, apoi *Compsa* de Bethlen, *Coman Piro* de Illyeni, *Cazan* de Copacel, *Cazacul* de Sebes, *Michaelis* de Mar-sina etc.

Se domiciliază în Făgăraș mai mulți boeri și nobili, mai cu sâma ca funcționari, dar' cu predicate de la comunele externe de unde se trăgeau.

Numai familia *Fogaras*, ce se trage din *Popa Precup* protopopul Făgărașului, prin mijlocirea ficioru-său Ionask, raționist peste moșiiile principelui Apati I, s'a ridicat la nobilitate cu predicații de Fogaras, căpătând diploma datată din Radnoth 7 Septembrie 1689 cu armale: pe scut de coloare celestină se vede un braț îmbrăcat în roșu ținând sabia încunjurată de lauri, cu inscripțiunea: „*Victori detur corona*”.

De unde se trage *Popa Precup* și fost-a el din familie boeronală — nu putem ști.

Altcum familia *Fogaras* e foarte lătită în țară, și a dat mulți bărbați de valoare.

Se mai află o familie nobilă *Fogaras* de Fogaras, 2 patrifamilii — cu diplomă de la Ștefan Mailath din anul 1535 și cu armale de la Mihail Apafi din anul 1683 cu insemne: un leu cu sabia în laba dreaptă.

Constantin Vodă Brancovan zidește biserica română din Făgăraș dotându-o cu vama domnăscă de la Rucăr și Dragoslavele, 1699, ceea-ce confirmă și Ion Vodă Maurocordat la anul 1718 (v. dipl.)

FOISORA

Cinismul și ipocrisia.

Cu douăzeci și trei de vécuri în urmă, s'b *cinism* se înțelegea școla filosofică vechie, care ținea, că *virtutea* este supremul bine al omenimei. De atunci însă s'a schimbat lumea și s'a schimbat și înțelesul cuvântului *cinism*. Astăzi fondul sufletesc al omului cinic este cu totul altul, este *egoismul* fără margini.

Omul cinic de astăzi are o singură de- visă, un singur punct de program: folos personal din toate, cu orice preț și cu folosirea ori-cărui mijloc. Și fiind-că ori-ce acțiune omenescă are să fie motivată într'un fel ori altul, cinicul încă și află justificarea faptelor sale incorecte în *egoismul* de care, după credința sa, e stăpânit întregul neam omenesc. Așa e lumea într'egă, — își zice el, — așa trebuie să fie și eu. Pentru-că dacă toți sunt răi, de ce tocmai eu să fiu bun? Ear' dacă sunt prosti cari se lasă să fie înșelați, de ce să nu mă folosesc de prostia lor?

Asta e logica omului cinic.

Cum la fel e fondul sufletesc și al *ipocritului*. Și totuși este deosebire într'unul și celalalt. Ciniul e pervers, dar' e curajos; și când ipocritul e pervers, dar' e stăpânit de o lășitate prostească. Cinișmul e deci caracteristica celor tari, ipocrisia caracteristica celor slabi.

Ciniul, basat pe conștiența fortelor sale, are curajul de a răspunde pentru faptele sale și de a le motiva, ori justifica. Aima sa de căpetenie e însă *viclenia*, precauțiunea de a săvârși faptele sale astfel, ca ele să stea totdeauna cel puțin în umbra legalității.

Și fiind-că e plin de curaj, e și arogant. El, ciniul, privește în mod scrutător la tine, omul onest, ba cutăză să te și sfideze. Ce l'privește pe el că ești om de onoare? Pentru el cuvântul *onore* n'are nici un înțeles. De aceea, ciniul e totdeauna cu față liniștită, cu suris pe buze, ca omul pe care nu-l apasă nici o greutate. Indrăzneț din cale afară, când se vede în fața unor omeni mai slabi de cât el.

Și *ipocritul*? Acesta, laș fiind, nu poate proceda de cât numai pe căi laturalnice. Armele întrebuintate de el sunt: *lingușirea* — față de cei mai și tari; și *întriga* în contra celor ce ar pute să-i aie în cale.

La prerea intrigelor se folosește mai mult de bătăli, de cât de calomnii. Calomniarea e o însușire a ciniului. Căci a calomnia e mai greu de cât a băta. Pentru a răspândi calomnia trebuie să aibi curajul de a susține, ear' ipocritul, laș fiind, nu o poate face această. De aceea, ipocritul își țese intrigile pe șoptite, în proporțiuni mici, pentru-că să prindă mai bine, și pentru-că și răspunderea sa să fie mai mică. Cu toate acestea ipocritul e totdeauna îmbrăcat în haina onestității, ca și cum ar fi înzestrat cu cele mai frumoase însușiri, cari însă toate îi lipsesc. Pe buze e totdeauna cu *onorea sa*, și cu *onorea causei*, ear' în suflet cu cele mai sinistre intențiuni. El face intrigile și el se dă ca victimă a intrigilor altora.

Ipcritul exprimă totdeauna contrariul de la aceea ce dorește ori simte. Simulează deosebite stări sufletesti, cari stîrnesc milă și compătimire. Ascunde totdeauna adevăata stare sufletescă prin espunerea unui fals sentimentalism, care durere, e totdeauna mai bine crezut de cât cel adevărat. Prefăcătorul a avut și are totdeauna mai bună trecere de cât sinceritatea. Și e dur ros, că nu numai omeni simpli, ci și omeni inteligenți, de caracter, vin înșelați de făcarnici. Explicarea e ușoară. Fi-

ind omeni de omenie, cred că lumea într'egă e ca ei.

O notă caracteristică comună are ciniul și ipocritul, anume: *totala lipsă de remușcare*. Mustarea cugetului e ceva necunoscut pentru ei. Plăcerea lor este să facă rău altora, să pună pedeci. Numai în *modul* de a și manifesta această satisfacțiune imorală se deosebesc unul de altul, așa, că pe când ciniul își trimbițeză cu glas înalt succesele, ipocritul își păstrează calmul, pentru ca să nu fie observat că i pare bine de aceea ce a făcut. Laș deci în totă privința. L'ai prins cu infamia și i ceri socotolă? El își face fața cea mai blândă din lume și jură că nu el e vinovatul. Ii dovedești însă fapta? Va începe să plângă și să te rōge de iertare, pentru-ca la altă ocaziune să facă tot așa.

Nu l'ai prins însă? Dacă îl vei pute controla bine, așa ca el să nu știe, vei vedea cum pe buze i-se întinde un suris diavolesc, ca satisfacție pentru răul pe care ți-l'a putut face.

Mai e deosebire într' cini și ipocrit și cu privire la manifestarea *mâniei*. Ciniul face egomot când e mâniaș, pe când mânia ipocritului e ascunsă, și numai colorea feței i-se schimbă. În cazul acesta ipocritul nu vorbește,

I. Boerii din văile: Veneția, Comana și Cuculata.

Din inscripțiunea genealogică a familiei Mone de Veneția (v. anex. reproducă și în *Ugrinus 1291*, discurs de recepțiune în Academia română 1901), reiese că Grigorie Venețianul (1185—1216) a fost donat de Negru-Vodă cu moșii ce se estindeau pe patru văi — *a quo donatus IV valibus cum silvis et campis*. Din Grigorie acesta s'a născut Grigorașcu (1250) și din acesta Grigorie I (1279), care a avut doi feciori, pe Mailat și pe Grigorie II și o fată Comana, într-o care împărțindu-se cele patru văi, Mailat a căpătat valea Cuculata, Comana valea Comanei, ear' Grigorie II valea Veneției și riulețul sărat. Aceste posesiuni corăspund astăzi satelor Cuculata cu prediul Lupșa, Comana de jos și de sus, apoi Veneția de jos și de sus. Următorii acestora se vor arăta la fie-care comună, în special.

a) In Veneția inferioară, cu 400 case și 1491 locuitori. Din sus citata tabelă genealogică vedem mai departe, că Grigorie II, căruia i-s'a venit Veneția, a avut de următori și condivisonali pe Grigorie III, pe Coman, pe Stoica și pe Toma, cari au împărțit între sine posesiunile din Veneția, căpătând fie-care câte o quartă.

Grigorie III a născut pe Stefan și pe Grigorie IV, ear' acesta pe Solomon, prescurtat Mon sau Monea, din care se trage Ionașc Monea vicariu gener. 1728.

De sine se înțelege, că următorii tuturor acestora înmulțindu-se parte prin descendență directă, parte prin adopțiuni și căsătorii etc., și înoindu-și documentele, astăzi se găsesc în Veneția sute de boeri sub diferite nume, pe cari noi îi vom înșira și descrie precum urmază.

1. Comanici alias Komancs și Comanescu. Această familie boerescă, care astăzi numără la patruzeci de patri-familii, se trage din acel Coman, care apare în inscripțiunea monesticea ca fiu al lui Grigorie III (v. anex). Doi descendenți ai lui Coman, a nume Dumitru Comanici și Stoica Solomon cu ocașiunea armilustrului din anul 1628 dovedindu-și vechile lor drepturi boerești capătă de la Gavril Bethlen, principele Ardealului, diploma datată din Alba-Iulia în 28 April 1628 sub titlu de nova donațiune, prin care ei se confirmă în toate privilegiile, libertățile, imunitățile și prerogațiunile, de cari se bucurau din vechime adevărații boieri ai țerii Făgăraș, și în deosebi se întăresc în posesiunile lor boerona-le avitice din Veneția și Cuculata cu apartinențele lor stătătoare: din vecini și tzigani, din pământurile cultivate și necultivate, din agrii, pratur, pășuni, câmpuri, fânațuri, păduri, munți, alpi, văi, ape, păraie,

pentru-ca să nu se vadă că i tremură vocea. Ochii însă îi schintează, fiind plini de ură. În urmă, atât clinicul cât și ipocritul, sunt foarte nelăcomători, din motivul, că fiind ei falși, cred că întreaga omenime e ca ei.

Apus.

Prin teiu 'ngălbinit de atâta flăcă,
Pe o gură de prăpastie plecat,
Cele din urmă raze de soare
C'o palidă lucire mai — străbat

Ca un mister în umbrele de seră
O luminare s'aprinde și străluce;
La morminte tămăia arde eară...
Și candela lucește la o cruce...

Un clopot par'că sună 'n depărtare...
Sus un copil apare la ferăstă
Zimbând la cea dintâi stelufă, care
A apărut pe întinderea albastră.

M. Cunțan.

piscine, drepturile de morărit, și de alte asemenea folose ce le-au avut ei de la moșii și strămoșii lor (v. anex).

La 8 Decembre anul 1669 Stefan Comanici capătă de la M. Apafi diplomă de nobilitate cu următoarele însemne: Pe scut de coloare albastră se vede un bărbat îmbrăcat în verde, călare pe un cal negru, ținând sabia scosă.

La anul 1831 preotul Matei Comanici scote de la Conventul Kolos-Monostor un transumpt, ce cuprinde diplomele mai sus indicate.

2. Stoica alias Sztójka, Ztoika de A. Vencze. Acastă familie, care astăzi numără la 85 patri-familii, e condivisonală cu familia Comanici și Solomon (Mone), descendenți ai lui Grigorie III cel indicat în inscripțiunea monesticea.

Familia Stoica a căpătat la un loc cu familia Comanici diploma mai sus citată de la Gavril Bethlen din 28 April 1628 sub titlu de nova donațiune, prin care se confirmă în posesiunile avitice cu drepturile acolo specificate (v. anex). Ioan și Nicolae Stoika de A. Venitze capătă de la Leopold I litere confirmationale de datul Viena 24 Febr. 1700, prin care se reînnoeste donațiunea dată familiei de G. Bethlen la 28 April 1628.

Cu diploma lui Carol VI dată în Laxenburg în 14 Iunie 1718 lui Ioan și lui Stefan Stoika și fiilor lui Ioan anume, Stefan, Ladislau și Ioan, toți aceștia se nobiliteză cu următoarele însemne: Pe scut albastru se vede un braț omenesc ținând sabia scosă.

Familia Stoica purtând proces productional cu fiscul, în fine tabula regia la anul 1845 hotărăște, că se sustine în vechile posesiuni și drepturi nobilitare — *ideo eodem nobiles donatarios possessionatos et lege immunes judicat tabula regia.* (Va urma.)

Avis

— In atențiunea celor cari merg la Timișoara. —

Comisiunea pentru încuartirarea oșpeților cari vor lua parte la adunarea generală a „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, cum și la festivitățile ce se vor aranja cu această ocașiune, aduce la cunoștința celor interesați, că oșpeții anunțați vor fi așteptați la gara din Timișoara-Iosefin în 20 c. seară și în 21 dimineața, la sosirea trenurilor, unde li-se va comunica cuartirul rezervat. Membrii acestei comisiuni vor mai fi detașați și la sosirea altor trenuri, cum și în biroul comisiunei permanente (Timișoara-Cetate, Kronprinz, et. I), unde se vor da și alte informațiuni. Membrii comisiunei de încuartirare vor purta la brațul stâng o bandă albă.

Timișoara, 16 Septembrie 1904.

Pentru comisiune:

Dr. Aurel Cosma.

„Asociațiunea.”

Convocare.

Adunarea cercuală ordinară a despărțământului VI. (Sebeș) al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” anul acesta se va ține în comuna Pianul inferior Duminecă, 19 Septembrie (2 Octobree), ou următoriu!

Program:

1. Deschiderea adunării la 11 ore a. m.
2. Raportul general al comitetului despărțământului despre activitatea sa de la ultima adunare cercuală.
3. Raportul casarului prin care prezintă rațiociniul pe anul 1903 și bugetul pe anul 1904.
4. Alegerea unei comisiuni pentru cenzurarea acestora.
5. Alegerea unei comisiuni pentru înscrierea de membri noi și încasarea taxelor.
6. Disertațiuni.
7. Raportul comisiunei de sub. nr. 4.

8. Raportul comisiunei de sub. nr. 5. Satorirea bugetului pe anul 1905.

9. Alegerea comitetului pe un nou period de trei ani.

10. Curenți.

11. Alegerea unei comi iuni pentru verificarea procesului verbal.

12. Inchiderea adunării.

Sebeș, la 1/14 Septembrie 1904

Pentru Comitetul despărțământului VI.

George Tătar
secretariu.

NOUĂȚI

Din cauza sfintei sărbători „Nasterea Malcei Domnului”, numărul proximal fței noastre apare Vineri după amiază.

Adunarea generală a „Asociațiunii” va fi condusă de dl Dr. Liviu Leményi, după ce Preacuvioșia Sa, domnul arhimandrit și vicariu Dr. Ilarion Puscariu n'a putut primi această însărcinare a comitetului central.

„Astra” la Timișoara. Ni-se știe că concertul care se va da în Timișoara cu ocașiunea adunării generale a „Asociațiunii” are să fie foarte interesant. Va debuta dna Lucia A Cosma, o cântăreță bine apreciată chiar și de străini, doăra Adelina Piso, violinista escelentă, pianistele de bun nume doăra M. nerva Cosma, Mărioara Doge și Val-ria Isacu. și artistul nostru Zaharie Bărsan.

Pentru catedrală. Într-o cel cari s'au grăbit a oferi obolul lor pentru catedrală noastră cu plăcere aflăm și corpul profesoral de la gimnaziul inferior din Brad, în fruntea căruia stă zelosul profesor Dr. Pavel Opris, care s'a inseris cu o frumoasă sumă de 300 cor. și a făcut într-o clipă, încasând ratele în curs de 12 luni. Soma într-o clipă oferită de corpul profesoral a fost de 720 cor. Ratele încasate au fost depuse la „Crisana” până la deplina achitare, aducând ca interese 50 cor. 60 fil. Astfel suma într-o clipă face 770 cor. 60 fil. Dău s'le răsplătescă aceste jertfe; ear' pe dl Oprisă s'le învrednicească mulți a fi factor valoros întru promovarea tuturor intereselor noastre culturale din vestitul munt. Ofertele sunt următoarele: Dr. Pavel Oprisă 300 cor., George Păru 120 cor., Constantin Costin, Stefan Albu, Vasile Boneu, Dr. Ioan Radu, Ioan German, Mihail Stoia, câte 50 cor.

Intâlnire de domnitori. Ziarul „Csasz” raportează pe baza unei telegramme din Petersburg, că țarul Rusiei va avea în curând întâlnire cu împăratul Germaniei la Skiernevitze și că în Peter-burg se atibue mare însemnătate întâlnirii acesteia. S'a fost p'ănuț, ca și M. Sa împăratul și rege al nostru să fie de față la această întâlnire, dar' din considerare la etate înaintată a M. Sale planul acesta s'a abandonat. — Din parte germană însă știrea s'a desminte.

Moștenitorul Italiei. Soția regelui Victor Emanuel III. al Italiei a născut Vineri seara un prințior în caselut de la Ra origi. Nou născutul va căpăta în botez nume Umberto și titlu: prinț de Piemont.

Servitoriu credincios. Anton J. n-er, servitoriu la centrala din Viena a caselor de păstrare germane, fiind trimis Marșă seacompeze la banca austro-ungară un chek de 155.000 corone și împreună cu alte 80.000 corone date în numerar s'le ducă la „Reuniunea de giro și bancă”, după ce a ridicat banii a fugit cu ei.

Din Dâncul mare ni se scriu următoarele: „De când s'a mutat de la noi preotul Chiril Teacoe, trecând de p. ro h în comuna Cristur, tractul Devei, tot mai bine înțepe poporul să vadă și să înțeleagă faptele bune ce le-a săvârșit acest preot, care 45 de ani l'a păstorit cu credință și cu dragoste. În 13 Novembre 1856 și a ocupat pârintele Teacoe parochia din Dâncul-mare. Biserica o aveam pe atunci într'un vârf de deal, o bis-ricuță aproape ruinată, și lipsită de cărți și de haine bisericesti. Școlă nu era. Avere bisericescă tot așa. Ear' când s'a dus de la noi pârintele Teacoe, iată ce a lăsat în urma sa: O școlă frumoasă, prețuită la 6000 corone. Bani gata elocati la ven. Consistoriu 4117 corone. Bani dați la omeni imprumut 6656 corone. O obligație de stat în valoare de 2500 corone. O pădure câștigată de la comuna poltă că în valoare de 4600 corone. Pe lângă această frumoasă avere bisericescă mai vin puse multe îmbunătățiri mai mărunt, făcute în parochie, și biserică cea nouă, care totmai acum e în edificare, pe un loc frumos și potrivit. M'am ținut dator a le aduce acestea la cunoștință publică, împreună cu faptul, că pârintele Teacoe și acum e invitat foarte des din par-

tea fostilor sei parochieni la înmormântări, cari nu le face altomn de cât însoțite de câte o predă frumoasă. Ioan Bera, învțătoriu pensionat.”

Concertul doărei Cunțan. Suntem informați, că d. s. nsa noastră artistă, doăra Le-nița Cunțan, cântăreță bine apreciată și din partea străinilor, va da un concert în Sibiu, pe la mijlocul lunii Octobree.

„Conservatorul” din București scrie în numărul de la 15 Septembrie n. următoare: „Azi am primit la redacție visita dlui Szécs Géza, profesor de limbile și literaturile latină și magiară la gimnaziul de stat din Sibiu. Profesorul magiar a venit în țară cu autorizația ministrului de instrucțiune publică al Ungariei spre a studia instituțiile noastre școlare. Mai mulți profesori români din capitală au însoțit pe colegul lor străin la diferite școle pe cari le-a vizitat.”

La fondul de 20 fileri al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu” pentru acuirea unei case cu hală de vânzare au mai dăruit următorii: Dr. Ilie Iancu, medic (Tălmăciu), Dr. P. Span, prof. sem. Marcu Jan-tes, catechet (Cluj), Vilhelm Zoltner, inv. (Gusterița), Alexandru Simonescu, abs. în drept, Dr. L. Petru Tineu, funcț. la „Albina”, fi-care câte 20 fileri; Albrich, profesor, 1 cor., Iosif Morariu, paroch (Hosman) 70 fil., Constantin Băilă, directorul școlii economice din Belu (Argeș) 1 cor., Eustatiu Cibu, paroch (Dăia) pentru sine, soție-sa Ana n. Pat-ah și ficea lor Silvia, abs. a școlii Reun. fem. rom. d. n. Brașov 1 cor. 20 fil., Ioan Brătilesco, inv. (Boita) și soție-sa n. Coca, pentru ambii 80 fil. și V. Tordășianu 10 fil.

La conservatoriul de muzică al dlui Hermann Kirchner e angajat profesor de pian dl Iuliu Schaffer, escelentul pianist bine-cunoscut publicului sibian.

Un baron nou. Fôia oficială face cunoscut în numărul de Mercuri, că la propunerea guvernului ungar M. Sa a conferit lui Forster Gyula și urmașilor sei legitimi titlul de baron, cu predicatul „pusztakéri”. Nou baronul e consilieru ministerial, membru în direcțiunea Academiei magiare și director al institutului de credit foniar („Magyar Földhitel-intézet”) din Budapesta.

Pentru pagubele cauzate de fum. În h. tar. l. comunei Koterbach din comitatul Szász (Zos) baronul Rohchild are topitoare de metaluri (h.), din cauza căreia păd-urile din împrejurime se pustiesc vedând cu ochi, deosebă brădetul, fiind că fumul de la ochi conținând multă pucioasă și argint vin are influință stricăcioasă asupra vegetațiunii. În hipul acesta s'au pusit pără acum păduri pe întindere de trei mii de jugere. Proprietarii pădurilor au pretins de la Rothschild spăgubire, ear' comisiunea judecătorească l'a evaluat paguba la 250.000 de corone.

Rectificare. Ni-se cere să facem constatarea, că în piesa „Aur”, ce s'a dat în Brad la adunarea societăți fondului de teatru în 28 August n. rolul Macrinii nu l'a jucat doăra Maria Cristea, — după cum a fost în invtări și în rapoartele de ziare, ce s'au făcut, ci doăra Aneta Robotin.

Petrecere în Turda. Comitetul parochial gr. orientat d. n. Turda invită la festivitatea ce s'a aranja Duminecă în 25 Septembrie n. 4 ore p. m. din incidentul sfintirii și inaugurării școlii gr. ort. române din Turda, cum și la petrecerea împreună cu dans, care se va ține în noul edificiu școlar, la 8 ore se a. În pauză se va juca „călușul și bătuta”. Prețul de intrare: de pers. sora 1 cor. pentru inteligință; și 50 fil. pentru popor. Venitul curat e destinat pentru aljustarea școlii. Ofertele și suprasolvrile m. rinimose sunt a se trimite la adresa prim-episcopului Iosif Urcan, și s'a vor cu ta pe cal. jurnalistică. Victualele se concred preas-tim. familii, ear' pentru beuturi se va îngriji comitetu.

Nenorocire din cauza urșilor. În comuna Tornaș sosind zitele trecute trei ur-sar și rămânând s'a poposiască acolo peste nopte și-au legat urșii de un sălp în curtea opătariei. Peste nopte urșii au rupt lanțurile și au plecat pr. n. sat. înfrând și prin curțile omenilor. Dimineața s'a făcut mare vâdă ore după ei și în decursul acestora un glonț des-tinat urșilor a nimerit în gât pe feciorul de 17 ani al lui I. Zakár, ear' altul a pătuns pe ferăstă în casa lui P. Szabó și a nimerit în pept pe soția lui Szabó. Feciorașul a murit îndată, ear' femeia se luptă cu mărtea.

Posta redacției.

Dlul L. C. în București. Nu publicăm lucrări apărute deja în alte foi. Ceealaltă earăși regretăm, dar' nu e potrivită cu serio-sitatea ziarului nostru. Trimiteți-o la altă fôie.

Cărți și reviste.

Au apărut:

„Transilvania și Analele Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” pe lunile Iulie—August, conform titlului de pe învelitoarea broșurii; de fapt însă au apărut numai *Analele* (partea oficială), în cari pe 160 pagini sunt publicate: Convocarea Asociațiunii la adunarea generală în Timișoara pe 21—22 Septembrie st. n.; raportul general al comitetului către această adunare; lista membrilor răposați în anul de gestiune 1903—1904; raport în cauza alegerii secretarului prim (comitetul propune susținerea statului quo, după ce la îndemnul său dl Dr. Diaconovici și-a revocat abdicarea); lista membrilor Asociațiunii (starea de la 30 August a. c. st. n.) și conspectul sumar al lor, din care rezultă că până la 10 August Asociațiunea avea 45 membri onorari, 83 fondatori, 227 pe viață, 1208 ordnari, la data 1563; opt rapoarte și socoteli despre starea fondurilor și fundațiilor lor Asociațiunii; lista stipendiilor Asociațiunii în anul solar 1903/4 (7 elevi de gimnaziu și 1 elevă a școlii civile a Asociațiunii, cu 2 stipendii de câte 120 corone, 2 de câte 100 2, de câte 80 și 1 de 40 corone); raport special în cauza înființării Muzeului istoric și etnografic; raportul secretarului prim către ședința plenară a secțiunilor; Apel pentru „întemeierea” unui muzeu istoric-etnografic românesc în Sibiu, emanat din ședința comitetului central din 28 Iulie 1904; puncte de orientare cu privire la „întemeierea” muzeului (din aceeași ședință a comitetului central); raport despre preleg-rile populare împreunate cu proiecțiuni, ținute în despărțământul B. așor (de Aurel Ciorteș); raportul scrierilor menite a face parte din o bibliotecă populară în stil mai mic (compus de secțiunea școlară); opinie în cauza aranjării de preleg-rile economice, de N. P. Petrescu (operat cetit și acceptat în plenul secțiunilor); cestiunea școlilor de repetiție economice și calificarea învățătorilor printru aceste școli, de R. Simu (din secțiunea economică); apoi rapoartele secțiunilor (literară, istorică, școlară, economică) despre activitatea lor în anul de gestiune 1903—1904, și diferite procese verbale din ședințele comitetului central și ale secțiunilor.

„Transilvania și Analele” apar în 6 fasciculi pe an și costă în abonament 10 corone (membrii Asociațiunii le primesc gratis). Direcțiunea: Sibiu, strada Moșilor nr. 8 (în biroul Asociațiunii).

Din public. *)

Mulțămită publică.

Subscripții ne ținem de plăcuță datorită a aduce și pe acesta cale mulțămitele cele mai călduroase, în numele poporului credincios gr. or. d. n. parohia Săcalu-de-pădure, printru contribuția maritimă cu material la edificarea școlii noastre confesionale gr. or. române din această comună, următorilor:

Din *Toplița română* a contribuit cu lemne de brad: dl paroh *George Maier*, care a donat o plută din 12 lemne de brad; dl *Urmânceanu Nándor*, deputat dietal, earăși o plută din 10 lemne de brad; dna *Cristea Domnița*, mama dlui asesor consistorial *Dr. Miron E. Cristea*, a donat, însoțită fiind de soțul ei, un urmărim, 20 corone. Sub conducerea consistorului local *Stefan Teglaru*, s-au adunat de prin marea comună în 3 plute câte din 10 lemne la oaltă 30 lemne de brad de la ceilalți creștini fără deosebire de limbă, lege și neam. Din comuna *Meșterhaza* dl paroh *Alexandru Niculescu* și cu dl *Andrei Cadar*, proprietariu, au donat o plută din 10 lemne. Ceilalți creștini cu toții au contribuit cu 2 plute câte din 12 lemne, cu totul 24 lemne. Din comuna *Polăți*, după ce s-a publicat în st. biserică de către dl paroh *Nicolae Nașcu* scopul colectării de lemne, episcopul *Moise Cif* a umblat prin comună și a adunat 14 lemne din cari s-a încheiat o plută din 12 lemne ear 2 lemne le-a pus încălecură. Astfel în urma apelului nostru s-a adunat din aceste trei comune material în valoare cam de vre-o 400 corone. Primăseă marinimoi donatori sincere și caldurele noastre mulțămite. Bunul Dumnezeu răsplătăsă fie-cărui cu darurile sale cele bogate.

Din ședința comitetului parohial ținută la 22 August 1904.

Ioan Duma,
paroh, pres. comit.

Ilie Chimpian,
notariu.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica această Redacția nu primește răspunderea.

Studiu din sfera iconografiei orientale.

De Dr. Miron E. Cristea.

(Urmare)

Cealaltă sfinți urmăză în hore și pe păretele drept și stâng. Archiereii, însoțiți de diaconi, în altariu până prin proscomidie și diaconikon. Sfinții se zugrăvesc în diferite situațiuni, după buna chibzuială a pictorului. Unii binecuvântă cu dreapta; alții ridică mâinile în sus spre a se ruga; archiereii liturgisază; diaconii îi însoțesc și le ajută; călugării de regulă învață. De multe-ori anumite citate din învățăturile prin cari s-au caracterizat în viață, sunt scrise pe rotule, hârtii, ce le țin în mâni. Așa d. e. în Dochiarul din muntele Atos.

Numai rar aflăm în interiorul naiei și scene întregi din viața sfinților. Așa în capela sfântului Nicolae de la Laura se află două minuni ale sfântului Nicolae, și adormirea lui, ear' în Xenophontos omorirea cu petri a archidiaconului Stefan.

Asemenea scene se află mai mult în pronaos.

Iarăși Pronaosul.

Une-ori pronaosul este spațios, ori foarte spațios, și astfel admite o zugrăvire mai bogată. În asemenea casuri zugrăvirile pronaosului sunt de regulă o întregire a celor din naie etc. Deci va fi potrivit a ne ocupa la locul acesta cu asemenea pronaosuri. Chipurile de pe păretele ostic se aduc în legătură cu frontariul prin zugrăvirea lui *Christos*, a *Mariei*, a lui *Ioan Botezătorul*, și a *hramului*.

Sus pe boltitură sau în cupolă (unde este) aflăm pe *Christos* ca archiereu, încunjurat de ingeri, proroci și patriarhi. (Așa la Xenophontos, Atos).

Une-ori pronaosul are 2 cupole. (Dochiarul Atos, dar' pictura lor e stersă). În asemenea casuri în una se ilustrăză psalmul 148: „*Totă suflarea se laude pe Domnul*”. *Christos* șede pe tronul purtat de ingeri, de ființele cerești, cari se unesc cu cele pământești, zugrăvite pe tamburul cupolei, într-o glorifica. Acest tablou îl găsim și pe boltitura metropoliei din Iași. În a 2-a cupolă se grupează patriarhii și prorocii în jurul Maicei Domnului, pe care au prevădut-o ca scara lui Iacob, etc. „Din vechime te-au vestit prorocii”. („*Ἀνθεν οἱ προφῆται*”).

Tot în pronaos ocură *Christos* și *Maria* împreună în chipul „*Rădăcinei lui Iesei*” („*ῥίζα τοῦ Ἰεσσαί*”), care se pomenește adese-ori în cântările de la Crăciun, (Catavasi: „*Toiag din rădăcina lui Iesei și flori dintr'însa Christose*”) și de la prasnicele Maicei Domnului. (Presera Bunevestiri, Nașterea Mariei.)

Une-ori se ilustrăză toate imnurile din acastistul Maicei Domnului („*Ἀκαθιστος ὕμνος*”) în un ciclu de 24 chipuri. Acest acastist se cetește în Dumineca săptămânii a V-a din postul mare. Componerea lui se atribuie patriarhului *Sergios* de la Constantinopol (620). Veți Triodul. Ciclu acesta este descris în „*Ἐκρημνεία*”. Numirea o are de la faptul, că mai înainte poporul îl cetia și asculta totă noaptea fără a șede.

Mai aflăm ilustrată o cântare de la 25 Decembre (Mineiu), care începe astfel:

„*Ce vom aduce Tie Christose? Că te-ai arătat pe pământ ca un om pentru noi, că fie-care din făpturile tale mulțămită aduce tie: Ingerii lauda, ceriurile steaua, magii daruri, păstorii minunea, pământul peștera, pustia ieslea, ear' noi pe maica feciōră*”.

Feciōra ține pe *Iisus* în pōlă. Împrejur sunt aducătorii darurilor, ear' în colțuri apare pământul și pustia, ca figuri de femei. Glorificarea lui *Iisus* și a *Mariei* se pōte înfățișa aici în măsură cât de mare.

Dacă în naie n-au încăput toate prasnicele mari, atunci se pot zugrăvi în pronaos cele ce mai lipsesc. (Așa la Xenophontos și în capela sfântului *George* din mănăstirea sfântului *Pavel*), ori apoi cele din naie se completează cu altele: precum cele 7 sinode ecumenice. Primul se prănuște în Dumineca înainte de Rosari; al II-lea la 22 Maiu; al III-lea la 9 Septembrie; al IV-lea la 11 Iulie; al V-lea la 25 Iulie; al VI-lea la 14 Septembrie, al VII-lea la 11 Octobrie. Câteva sinode ecumenice aflăm în pronaosul spațios de la sfântul *Spiridon* din București. Scene din suferințele martirilor mai sērbătoriți. (Xenophontos, Dochiarul, Atos).

Un bogat material mai ofere pentru zugrăvirea pronaosului postul mare. Precum în naie se înfățișăză în măsură estinsă momentele din săptămâna patimilor și de la înviere, așa se pot în pronaos ilustra celelalte săptămâni ale postului mare, care constă din 7 săptămâni de post și 3 de pregătire pentru post. În I. și II. Duminecă a timpului de pregătire prănușim parabula „*Vameșului și a fariseului*” și a „*Fiului rădăcinei*”, în a III. „*Iarăși-venirea lui Christos*” adică „*Judecata din urmă*”. Dumineca proximă: „*Alungarea lui Adam din rai*”, „*Amintirea fericirilor adormiți*”, „*Dumineca sfinților ieremiți*”, etc.

Cu începerea postului se începe și cetirea „scării cerești” („*κλίμαξ*”), a lui *Ioan Klimakos*. Acesta tractăză în 30 cuvântări *virtuțile ce te suie la ceru*.

Spre a îndrepta cugetele credincioșilor asupra acestor momente, se zugrăvesc în pronaos și prin celelalte antișambre și tinzi scene referitoare la ele. A doua venire a lui *Iisus* formăză centrul grandios conceput al acestui ciclu. Așa e în Dochiarul. Lângă ea e de-o parte adormirea lui *Efreem Syrul*, care prin repetite descrieri și prin înfățișarea înfricoșatei judecări a influențat puternic cercuri foarte largi; de cealaltă parte sunt scene din viața sfântului *Gerasim*, eremit. Tot aici *Alungarea lui Adam*, Numirea animalelor (Facere II, 2) Plângerea celor alungați (acesta lipsește din Cartea facerii. Se află însă în canonul zilei).

Se mai recomandă pentru aceste locuri parabolele, scara ceriului etc.

Corăspunător șirului de sfinți singuratici din altariu și naie aflăm în pronaos *immologi* (Dochiarul) și *ctitori*.

Astfel intrăgă pictura bisericeii și a apartinențelor ei apare ca un întreg nu numai frumos și bogat, ci și organic și bine ordonat.

Sus în cupola bisericeii domină figura majestatică a Atot-țitorului, care cu îndurare primește rugăciunile suitei sale cerești și ale singuraticilor sfinți și martiri, cari atât din cercurile cupolei, cât și din șirurile de jos ale păreților bisericeii, privesc în sus la El, implorând mila și ajutorul Lui. Praznicele lēgă prin iconă înălțării și a Rusalilor naia cu altariul, ear' sfânta năframă și cărămida, cu cupola. Asemenea și șirul de jos încă lēgă naia cu altariul.

Astfel stau tōte în legătură: momentele liturgice, cu praznicile, cu sfinții rugători.

Frumseța arhitectonică a bisericii orientale numai astfel pictată capătă splendōrea desēvēșită și espresia plină de înțeles; și totul devine un întreg, un op de mare valōre internă și cu multă influință artistică.

Trapeza.

În bisericile mănăstirilor pictura din interiorul bisericeii e aprōpe completă și numai cea din pronaos etc. suferă reducere. În asemenea casuri însă pictura redusă în pronaos își primește completarea sa în trapeză = sala de mănecare.

În cupola fridei celei mari de la capătul salei se află „Cina cea de taină” (Lavra). Înaintea fridei e aședată masa egumenului. De-asupra cinei, „glorificarea Mariei prin proroci”. Pe păreți scene referitoare la prasnice și Dumineci, cari de regulă lipsesc în biserică. Așa scene evanghelice (parabole, vindecări); ciclu himnelor din acastist, din viața Mariei și Ioan Botezătorul. Minunile sfântului, căre-i hramul mănăstirii; din viața martirilor; sinode. Vis-a-vis de fridă „Iarăși-venirea lui Christos”. Chipuri din Apocalipsă; reprezentări instructive din Klymax. Jos urmăză un șir lung de sfinți, jur împrejur.

Din viața lui *Iisus* se aleg scenele cele mai potrivite locului, precum binecuvântarea pânilor, nunta din Cana și alte asemenea, ear' la sfinți sunt preferire scenele: *Ilie* nutrit de un corb, *Ignatie Theophoros*, care a zis despre sine: „Eu sunt grăul și voi fi sfășiat de câtră fiare, ca să fiu regăsit ca *pâne curată*”. Veți Mineiul și Ciaslovul de la 20 Decembre. *Ignatie* a fost un discipol al lui *Ioan Evangelistul*. Despre el, când era copil, se fi zis *Christos*: „Cine primește pe un astfel de copil în numele meu, pe mine mă primește”, (Marcu IX.) și l'a luat în brațe.

În trapeza Xenophontosului aflăm în boltitura fridei „*Panagia*”; ear' la *Dionysios* scena aducerii darurilor la nașterea lui *Iisus*.

La alegerea picturii din trapeză contribuie de sigur și cuprinsul cetirilor ce le fac acolo călugării în mod liber, fără a urma vr'o prescripțiune specială tipicală.

Altariul.

Partea principală a bisericeii o formăză altariul („*ἄλτις-ρεως*” = loc înalt pentru arderea jertfelor = jertfelnic; latinește alta-ara.) cu cele trei despărțăminte ale sale: a) în mijloc altariul propriu zis, b) în stânga *procoscomidia* (prothesis), c) în dreapta *diaconierul* (diaconikon).

Pentru tōte aceste trei despărțăminte sunt prescrise anumite chipuri și iconē. Noi aflăm de ajuns a se picta numai cele inomis necesare.

Altariul propriu zis.

Celebrarea cinei cei de taină formăză momentul liturgic principal al acțiunilor rituale din această parte; deci pictura trebuie să țină cont de acest esențial moment. Pe boltitura altariului: I. *Preasfânta feciōră Maria*, ședend pe tron și ținend în pōlă pe dumnezeescul ei fiu, binecuvântand. În jur stau *arhangeli* plini de evlavie, închinându-se lui *Iisus*. Pentru *Maria* și *Iisus* este rezervat și celalalt loc al altariului, dar' spre a fi tōtul prea încărcat, ceea ce înmulțește din sēmă afară și cheltuelile, se pōte absta de la alte iconē.¹⁾

2. Urmăză mai jos pe păretele cel mare din dosul prestolului și deasupra tronului archieresc, cu cele douăspredece scaune, *Cina cea de taină*, respective împărțirea trupului și sângelui prin *Christos*. Acesta lucrare formăză culmea serviciilor divine, oficiate în altariu, deci simbolisarea ei nu pōte lipsi. Precum împarte archiereul pontificant preoților și diaconilor împreunăliturgisitori, îndreptat spre stânga, (pânea) *trupul*, și îndreptat spre dreapta sângelui Domnului: așa este și *Iisus* înfățișat în această iconă ca archiereu, și încă de două-ori. Odată împarte în stânga la primii din cei șese apostoli, cari se apropie, (pânea²⁾); și odată în dreapta, împărțind pe primul din ceilalți șese apostoli cu vin.³⁾

Acest chip se împarte în două, ceea ce și în catedrala din Sibiu, ca și în alte locuri, este motivat și prin mica fridă din acel părete, în care vine tronul archieresc. În multe biserici o ferestă a altariului reclamă această împărțire.

¹⁾ Mai jos se pictăză alte iconē mai mici, privitoare la *Maria* și *Iisus*, precum scara lui *Iacob*, cortul mărturie, *David* aduce sieriul legii înaintea Ierusalimului, tōte alusiuni asupra maicei Domnului din Testamentul vechiu. (Vezi Mineiul de la 21 Nov. și de la prasnicele Mariei). Legătura această o esprimă une-ori pictorul, făcend de-asupra sieriului legii chipul Mariei în un medalion. Sub *Maria* se pictăză în multe locuri „divina liturgie”, oficiată de *Christos* ca archiereu cu asistența Ingerilor.

²⁾ *μετάδοσις* = darea pânei.

³⁾ *μετάλειψις* = darea vinului.

(Va urma.)

Nr. 976 1904.

[270] 1—3

Concurs

În urma veneratului ordin consistorial din 24 I. c. de sub nr. 8478 bis. se publică concurs, cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român” pentru ocuparea postului de paroh în comuna Feneșel cu prediul Cerc.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fașionate în cōla B. pentru dotațiunea de la stat.

Reflecții la acest post au a și așterne subscrisului suplicile de concurs în termenul sus indicat și a se prezenta la biserică în vre-o Duminică sau sâmbătoare pentru a cânta, respective a celebra și a cuvânta.

Oficiul protopresbiterial rom. gr. or.
Cluj, 30 August 1904.

Tuliu Roșescu
protopresbiter.

Nr. 547 1904.

[267] 3—3

Concurs

În urma ordinului Preaveneratului Consistoriu dto 15 Iunie 1904 nr. 5726 bis. și pe baza concluderilor sinodului parohial din 6/19 August a. c. se scrie prin acesta concurs pentru întregirea parohiei vacante Borgo-Rus cu termenul de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele satorite în fașiunea cōla B. pentru întregirea de la stat.

Concurenții au a și înainta suplicile înscrise conform legii cu calificatiune pentru parohiile de clasa I. în termenul deschis la oficiul protopresbiterial subsemnat.

Bistrița, în 10/23 August 1904.

În conțelegere cu comitetul și sinodul parohial.

Simion Monda
protopresbiter

Au apărut în Tipografia archidieceșană:

Noul abecedar de Dr. Petru Șpan
Prețul 40 f.eri.

Călăuza noului abecedar
De acelaș. — Prețul 20 fileri.

Se pot procura de la **Librăria archidieceșană**.

[271] 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a II-a Sesciori, în protopresbiteratul Sebeș, devenită vacantă în urma repausării parohului Ioan Stoicuța, se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt cele fașionate în tabela B. pentru dotația de la stat.

Concurenții au să și așternă cererile înscrise conform normelor din vigore, în termenul deschis, oficiului protopresbiterial Sebeș, având a se prezenta înainte de alegere poporului în biserică spre a cânta, respecta a celebra și cuvânta.

Concurenții cu pregătire de 8 clase gimnaziale vor fi preferiți.

Sesciori, din ședința comitetului parohial, ținută la 27 Iulie, 1904.

Zaharie Moga
president.

Vasile Pop
notariu.

Nr. 519.

Văduț.

Sebeș, 2/15 Septembrie 1904.
Oficiul protopresbiterial:

Sergiu Medean
protopresbiter.

Pentru domnii preoți!

De la **Librăria archidieceșană** se poate procura

CONDICĂ

bine compactată în piele și cu părăți tari,

în care (conform circulariului consistorial numărul 2142 din 3 Martie 1903) sunt a se induce „momentele mai însemnate ce obvin în comună în decursul anului și cari merită a fi însemnate pentru posteritate.”

Conține 200 foi.

Prețul 6.60 cor., + porto postal 80 fil.

Teodor V. Păcățian:

Istoriografi vechi, istorio-

grafi noi, studiu critic în chestia vechiei metropolii ortodoxe române 2.—

Scopul în drept, traducere au-

torisată după Dr. R. de Jhering 8.—

Din legile ungare: Judecătoriale

cu jurați —80

Istoria politiceii, după Sir Fre-

derik Pollok 1.—

Libertatea, traducere după John

Stuart Mill 2.—

Coroane o Cartea de aur, vol I. și II., broș. a 10 cor., leg. a 11-60

Lupta pentru drept, traducere după Dr. R. de Jhering 2.—

Buna chivernisela, carte pentru toți, întocmită după ideile lui Sam. Smiles —40

Principiile politiceii, după Dr. Fr. de Holtzendorf 4.—

Sâmbăta morților, dramă din por în 5 acte, localisată după Raupach —60

Tôte aceste cărți se pot procura de la **Librăria archidieceșană din Sibiu** (Nagyszeben)

La **Librăria Tipografiei archidieceșane din Sibiu** se află de vânzare:

Ciaslov (orologion)

tipărit cu litere străbune, cu binecuvântarea Înaltpreasânției Sale Domnului **Ioan Metianu**, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Metropolit al Românilor din Ungaria și Transilvania.

Tabela de materii: Polunoșnița de tôte zilele. — Polunoșnița Sâmbetei. — Rânduēla Utreniei — Ciasul dintâiu, al doilea și al geselea. — Rânduēla Obedniței. — Ciasul al nouēlea. — Rânduēla Vecerniei. — Pavecernița cea mică și cea mare. — Slușba sfintei cuminēcături. — Cinstitul Paraclis. — Rugăciunile de masă. — Troparele și Condacele Triodului și ale Penticostariului. — Troparele învierii, Bogorodicelele și ipacoi la cele 8 glasuri. — Troparele morților. — Troparele preste săptămână. — Troparele și Condacele sfintilor de obște după rânduēla Sinacsariului. — Bogorodicelele troparelor ce se cântă preste tot anul la Vecernie și la Utrenie. — Sinacsariul pe tôte lunile. — Pășchălia, care cuprinde 16 rubrici cu datele respective, începând cu anul 1901 până inclusive 1952. — Explicare despre rubricile Pășchăliei și folosirea aceloră. — Însemnarea cum se ceteșc Evangeliile Voscesnelor dela Duminēca întâia după Rusalii, a tuturor sfintilor, până la a cincia Duminēca din Postul mare, preste tôte ani.

Format octav, 397 pag. Prețul: broșat 2 cor., legat în pânză 2 cor. 40 fil., legat în piele roșie cu copcii 4 cor.

ICONE SFINTE

pictură de mână în oleu, pe pânză, pe lemn seu pe tinichea, ține, aluminium etc. în ori-și-care mărime pe lângă prețurile cele mai moderate ofere:

Librăria Tipografiei archidieceșane

Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 45

IV.

Archangelul Mihail
" Gavriil
Apostol ori-care
Domnul Christos
Iisus în muntele Maslinilor
Sfântul Dumitru
Sfântul George
Ilie Prorocul
Ioan în pustie
Sfântul Nicolae
" Simeon
" Andreiu
Evangelistul Ioan
" Luca
" Marcu
" Mateiu
Prorocul Zacharia
Apostolul Iacob
" Filip

I.

Adormirea Maicei Domnului
Bunavestire
Nașterea Domnului Iisus Christos
Fuga la Egipt
Iisus în biserică de 12 ani
La nunta din Cana
Iisus pe mare
Învierea lui Lazar
Schimbarea la față
Răstignirea lui Iisus Christos
Punerea în mormânt
Învierea Domnului
Înălțarea — Floriile
Tăierea împrejur
Nascerea Maicei Domnului
Pogorirea Duchului sfânt
Nascerea sftului Ioan Botezătorul
Grigorie, Vasile și Ioan
Adormirea sfintei Ane
Aflarea capului sf. Ioan Botezăt.

II.

Iisus pe Cruce
Înălțarea sfintei cruci
Ilie prorocul în carul de foc
Tăierea capului sfântului Ioan
P. Grigorie teologul
Sf. Vasile

III.

Botezul Domnului
Constantin și Elena
Sfântul Dumitru călare
Sfântul George
" Maica Domnului
Petru și Pavel
Archangelii Mihail și Gavriil
P. Ioan Gură de aur
PP. Ioachim și Ana

	Grupa I.					Grupa II.					Grupa III.					și Icone din Grupa IV.				
	Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.				
	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100
fôrte fine Cor.	39-20	44-80	58-80	81-20	106-40	35—	40-60	51-80	70—	89-60	30-80	37-80	46-20	61-60	78-40	28—	33-60	42—	56—	79—
fine . . .	26-60	29-40	46-20	50—	72-50	23-10	25-90	40-60	49—	65-80	20-30	23-10	35—	43-40	60-20	18-20	21—	30-80	39-20	56—
simple . . .	14—	16-10	18-20	26-20	30-40	12-60	14—	16-10	23-80	32-20	11-20	11-90	14—	21-70	29-40	9-80	10-50	11-40	19-60	26-60

Prețurile indicate în șema de sus sunt a se înțelege numai la icône pictate pe pânză. — Icone pictate pe lemn costă cu 10%, ear' pe tinichea cu 15% mai mult decât pe pânză; pe aluminium și ține vor costa cu prețul metalului întrebuintat mai mult.

Deasemenea și cu angajamentul pentru **prapori** din ori-și-ce fel de materii și de ori-și-ce colóre pe lângă condițiile cele mai favorabile.